

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/388/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.811/2023/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Kalics Henrietta ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.811/2023/4. ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Siófoki Járásbíróság 3.P.20.490/2022/21. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 61. § (1) bekezdésének megfelelően kérte a Kaposvári Törvényszék ítélete végrehajtásának felfüggesztését is.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó (az alapügy felperese) és egy hitelező bank között 2006. december 11-én rulózó *multicurrency* hitelszerződés jött létre 43 000 000 Ft hitelösszegrre, mely erejéig az indítványozó különböző devizanemekben, így forintban, svájci frankban és euróban hívhatott le kölcsönt. A hitelkeretet az indítványozó teljes egészében kimerítette. A hitel visszafizetésének határideje a módosított szerződés szerint 2008. december 11. napja volt. A kölcsönszerződés biztosítására két biztosítéki szerződés jött létre az indítványozó édesapja és a bank között, melyeket közjegyző közokiratba is foglalt. Az alperes bank utóbb nemfizetés miatt a hitelszerződést felmondta. 2010. július 3. napján az indítványozó édesapja elhunyt, örökösei az indítványozó, valamint két örökös.

- [4] Az alperes bank az örökösökkel szemben több végrehajtási eljárást kezdeményezett végrehajtási záradék kibocsátása útján, melyekben az adósok felelősége egyetemleges. A végrehajtási eljárásokban különböző összegű megtérülések keletkeztek. A végrehajtási eljárások teljesítéssel befejezést nyertek, azonban az alperes bank azt állapította meg, hogy az indítványozóval az érintett hitelszerződésből kifolyólag továbbra is követelése áll fenn, ezért fizetési meghagyás kibocsátását kérte az indítványozóval szemben 20 000 CHF és járulékai megfizetése iránt az adott napi árfolyammal átszámolva 5 129 200 Ft összegben. A fizetési meghagyás szabályosan kézbesítésre került, majd ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett, mely alapján végrehajtási eljárás indult az indítványozóval szemben.
- [5] 2.1. Az indítványozó keresetet terjesztett elő az alperes bankkal szemben a végrehajtási eljárás megszüntetése iránt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 528. § (1) bekezdés *a*) pontja és 528. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján, *res iudicata*-ra hivatkozással. Az alperes bank a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az indítványozó helytállási kötelezettsége más akkor, amikor egyenes adósként, és más akkor, amikor a készfizető kezes jogutódjaként áll helyt, így nem lehet beszélni tény-, jog- és alanyazonosságról sem.
- [6] A másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatás alapulvételével a megismételt eljárásban elsőfokon eljáró Siófoki Járásbíróóság a keresetet 3.P.20.490/2022/21. számú ítéletében elutasította. Az ítélet indokolása szerint a végrehajtási záradék kibocsátása önmagában ítélt dolgot nem teremt, hiszen kérhető a végrehajtási eljárás megszüntetése is. Az elsőfokú bíróság a perben kétszer intézett hiánypótlási felhívást az indítványozóhoz a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése alapján, nemteljesítés miatt egy alkalommal a keresetlevelet visszautasította, majd a megváltoztatott kereset miatt újra felhívta az indítványozót és ezt követően az indítványozó kizárólag teljesítésre alapított keresetváltoztatás iránti kérelmét ismét visszautasította. Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy az indítványozó a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően a keresetét nem tudta előterjeszteni, az ítélt dologra alapított kereset pedig nem volt alapos.
- [7] 2.2. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a 2.Pf.20.811/2023/4. számú ítéletével helybenhagyta. Az indítványozó fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság keresetváltoztatást visszautasító végzése nem tartalmazott tájékoztatást arról, hogy annak jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt a keresetlevelet szabályszerűen újra benyújthatja és ezzel a joghatások fennmaradnak. Ezért volt kénytelen az indítványozó a keresetváltoztatás helyett új keresetváltoztatást benyújtani, amit a tárgyalás napján a tárgyalás megkezdése előtt 11 perccel tett meg. Álláspontja szerint az előterjesztés és a lajstromozás körülményeit nem vizsgálta meg az elsőfokú

bíróság és ezért adott arról tájékoztatást külön meghozott végzésében, hogy a tárgyalás berekesztése után, 10 óra 54 perckor előterjesztett irat a Pp. 224. §-a értelmében hatálytalan. Álláspontja szerint szabályszerűen nyújtotta be a keresetváltoztatást, azt a feladás időpontja szerint már a tárgyalás berekesztését megelőzően benyújtotta, ezért azt érdemben el kellett volna bírálnia a bíróságnak, melynek elmaradása miatt a hatálytalanságról tájékoztató végzéssel együtt az elsőfokú ítélet eljárási jogszabályokba ütközik. Az alperes bank fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

- [8] A Kaposvári Törvényszék ítéletének indokolásában kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során többször is tájékoztatást adott az indítványozó számára a kereseti kérelem előterjesztésével összefüggésben. Az ítélet szerint az indítványozó az eljárás során nem tudta azt igazolni, hogy a bírósági központi rendszerbe a tárgyalás előtt 10 perc 13 másodperccel feladott beadványa megérkezett, tekintettel arra, hogy a beadványok érkeztetése során a központi rendszer érkeztetési időpontja (és nem pedig a feladás időpontja) az irányadó (Kaposvári Törvényszék ítélete, Indokolás [19]). Az ítélet kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság a keresetváltoztatást elutasító kérelmében részletes indokát adta annak, hogy az mennyiben nem felel meg a hatályon kívül helyező végzésben foglalt feltételeknek és nem alkalmas az érdemi elbírálásra.
- [9] 3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő, majd egészítette ki az Abtv. 27. §-a szerinti panaszát, melyben a Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.811/2023/4. ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Siófoki Járásbíróság 3.P.20.490/2022/21. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal, továbbá kérte a támadott bírósági döntések végrehajtásának felfüggesztését is, az Abtv. 61. § (1) bekezdésének megfelelően. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint a 28. cikket.
- [10] Az indítvány kifejti, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére vezetett, hogy a másodfokú ítélet a kereseti kérelem elutasítása körében nem tartalmazott a jogszabályoknak megfelelő indokolást, amikor nem jelölte meg, hogy melyik törvényi rendelkezés alapján kell a központi rendszer érkeztetési időpontját irányadónak tekinteni a beadványok érkeztetésénél. Az indítványozó álláspontja szerint a keresetváltoztatási kérelem megalapozatlan hatályon kívül helyezése az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak nagyfokú megsértését jelenti, melynek következtében az elsőfokú bíróság olyan kereseti kérelem vonatkozásában hozott ítéletet, melyet az indítványozó már nem tartott fenn. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt is állítja, hogy az eljáró bíróságok számos vonatkozásban megsértették a Pp. irányadó rendelkezéseit, ellehetetlenítve ezzel az indítványozó keresetváltoztatáshoz való jogának gyakorlását.

- [11] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát is azáltal, hogy „az elektronikus kapcsolattartás vonatkozásában alkalmazandó jogszabályi rendelkezés józan észnek megfelelő jogalkalmazására és tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésére irányuló célját egyértelmű, konkrét szabályozásra hivatkozás nélkül figyelmen kívül hagyta.” Az indítvány szerint a jogorvoslathoz való jog sérelméhez vezetett továbbá az is, hogy a másodfokú bíróság a jogszabályokat azok céljától eltérően értelmezte.
- [12] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére vonatkozóan önálló indokolást nem tartalmaz.
- [13] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek, így különösen az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, 29-30. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében foglalt törvényi feltételeknek eleget tesz-e.
- [14] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-ában meghatározott esetben az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó jogi képviselője a Kaposvári Törvényszék ítéletét 2024. január 30. napján vette át, mely időponthoz képest az alkotmányjogi panasz határidőben (2024. február 7. napján) került előterjesztésre. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Az indítványozó a bírósági eljárásban felperesként vett részt, ezért érintettsége fennáll. Az indítványozó jogi képviselője az Alkotmánybíróság eljárására is kiterjedő ügyvédi meghatalmazását csatolta.
- [15] 4.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással terjeszhető elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot {lásd például: 3244/2024. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [16]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti az Abtv. 27. §. (1) bekezdése törvényi követelményét.
- [16] 4.3. Az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget, a következők szerint.
- [17] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (7) bekezdését, valamint a 28. cikket]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott

meg a támadott bírói döntések megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f* pont].

- [18] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja szerint az alkotmányjogi panasz akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a támadott jogszabály, illetve bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel.
- [19] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmével összefüggésben önálló, alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem terjesztett elő. Az indítványozó lényegében csupán azért állítja a jogorvoslathoz való jog sérelmét, mert a másodfokú bíróság az indítványozótól eltérő jogi álláspontot képviselt ítéletében. Az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja szerinti törvényi követelményét.
- [20] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [21] 4.4. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Ezeknek a feltételeknek az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem felel meg.
- [22] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét részben a Pp. szabályainak többszöri megsértésével (ideértve különösen a keresetváltoztatás iránti kérelem megalapozatlan hatályon kívül helyezését), részben az indokolási kötelezettség nem megfelelő teljesítésével indokolta.
- [23] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára.
- [24] Az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban megjelölt eljárási szabálysértésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy valamely, az eljáró bíróságok által állítólagosan elkövetett eljárási szabálysértés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét el nem érő, kirívóan súlyos, nyilvánvalóan önkényes jogalkalmazási hiba hiányában még az indítványozó jogi érvelésének helytállósága esetén is legfeljebb törvénysértésként, és nem pedig alaptörvény-sértésként értékelhető, ekként azok felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel {lásd például: 3331/2023. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [35]}. Jelen esetben azonban az indítványozó alkotmányjogi panaszában nem jelölt meg olyan elemet, amelyre tekintettel az indítványozó álláspontja szerint fennálló

törvénysértés elérte volna az alaptörvény-ellenesség kételyének szintjét. Az Alkotmánybíróság, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket csak az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.

- [25] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség megsértését is állította, arra hivatkozással, hogy a Kaposvári Törvényszék ítéletében nem támasztotta alá jogszabályi hivatkozással, hogy az eljáró bíróság miért a beadvány központi érkeztetésének időpontját tekintette irányadónak a feladás időpontja helyett. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3050/2024. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [33]}. Jelen esetben a Kaposvári Törvényszék ítéletében ugyan kétségtelenül nem jelölte meg tételesen a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendeletet (a továbbiakban: Bűsz.), az indítványozó ugyanakkor maga is azt állítja alkotmányjogi panaszában, hogy fellebbezését részben éppen a Bűsz. szabályára alapította, ekként az indítványozó számára is kétséget kizáróan nyilvánvaló lehetett, hogy a Kaposvári Törvényszék ítéletének ezen elemében az indítványozó fellebbezésében foglalt, a Bűsz. szabályán alapuló jogi érvelés megalapozottságát vizsgálja.
- [26] Az Alkotmánybíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem.
- [27] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, továbbá az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.
- [28] Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése

tárgyában előterjesztett kérelemről {hasonlóan például: 3021/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [25]}.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró